

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ.

Цијена:

За ЦРНУ ГОРУ на годину 4
фор., на по године 2 фор.За АУСТРО-УГАРСКУ БОС-
НУ и ХЕРЦЕГОВИНУ на год.
6 фор., на по год. 3 фор.За све остале земље годишње
20 фран. у нату, на по године
10 фран. у нату.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Претплата шаље се поштомском
унутршњом непосредно админис-
трацији „Глас Црногора“ на
Цетиње, а коме је наручнице, г.
Петру Радаковићу, к. ц. аген-
ту у Котор. Доплате се шаљу
уредништву. Рукописи се не вра-
ћају.За огласе шаље се: за сваку
ријеч или за број од пет циф-
ра по 2 новчића за први пут, а
за сваки даљи пут по 1 новчић.

ДВОРСКЕ И ДИПЛОМАТСКЕ ВИЈЕСТИ.

— Њ. Њ. Кр. В. В. Њава Господар и Њавагиња Милона, Њ. Њ. Кр. В. В. Њава Насљедник и Њавагиња Милица и Њ. В. Њава Петар сретно су стигли јуче у Вар.

— Јуче, 1 августа, на дан смрти Блаженопочившега Њава Данила, служена је у манастирској цркви заупокојена литургија с парастосом. Служби и парастосу присуствовао је Њ. В. Њава Мирко, државни великодостојници, чиновништво и много другог грађанства.

— У сриједу 30 јула, овдашња руска легација држала је у манастирској цркви парастос руском ђенералном консулу Александру Ростовском, погинулом у Битољу 26 јула о. г. Парастосу присуствовали су царско-руски министар госп. Штеглов са секретаром г. де Мекон, бугарски дипломатски агент г. Ризов, инглески отпорник послова г. Шише, наши министри и остали великодостојници, чиновништво и лијепо број грађанства.

КОНСУЛСКИ НАДЗОР У СТАРОЈ СРБИЈИ И МАКЕДОНИЈИ.

Јевропске државе, а нарочито Русија и Аустро-Угарска, које су највише у питању реформама заинтересоване, не вјерујући да ће се оне добросавјесно и како ваља извести, поред осталих мјера, завеле су и консулски надзор и наредиле својим консулима, да пазе, како дотичне турске војничке и грађанске власти своје дужности у томе погледу врше. Но како изгледа, та уредба, бар у почетку, није уродила не само жељенијем, него скоро никаквијем плодом, и кад је ту недавно један руски дописник упитао врховног комесара од сва три вилајета, Хилми-пашу, о томе консулском надзору, овај му је категорички одговорио: „Il n'existe pas“ (тога надзора не постоји).

У то вријеме — пише „Новоје Време“ — Хилми-паша био је у потпуном праву, што је тако одговорио, јер тога надзора заиста није ни било, осим зар у теорији: консули су надзирали с провора својих станова, како се реформе изводе. Но у потоње вријеме стале ствари у неколико се је промијенило; консули су почели путовати по унутрашњости, да се на лицу мјеста упознају с постојећим стањем. Ствари, што су их они приликом тих путовања видјели, јадне су и жалосне; о томе су они извјестили своје надлежне посланике у Цариграду, а ова су онет учинили вужне кораке код Порте. Порта је наредила Хилми-пашу, да лично проукује и ствар испита, и овај је то учинио и увјерио се, да су консули само истину својим посланицима саопштили били.

Некако чудновато изгледа, ва што је Порта нашла за потребно, да контролише консулска извјештаја, јер по томе турска влада као да не жели прихвати консулски надзор. У

званичијем портичијем изјавама говори се, да се вијести о равнијем мјерама и корацима турске владе не слажу са истином; Порта је увела само на зване консулска извјештаја и обећала је, да ће их контролисати.

Према овоме, кад би и данас упитали којег турског државника о консулском надзору, он би по свој прилици као и прије одговорио: „Il n'existe pas!“ Заиста, кад се налази ва потребно, да се од стране турске владе свака консулска вијест контролише, онда те вијести и немају другог значаја, осим просто као вијести лица, која се користују појерешем догичнијех посланика у Цариграду. Те вијести имају само толико значаја, као кад би их јављао каква приватна путник или друго лице, које ужива посланиково повјерење.

Посланик би могао да се на основу тих вијести, подриљенијех из приватног извора, исто тако обрвати на Порту и да захтијева, да се ствар извиди и испита. На основу постојећих капитулација, такво посланиково потраживање не би могло бити одбјено и неуважено.

Но консулски надзор не би се сматрало као посматрање једне приватне личности, јер то право има сваки, ко жели да се њим користи; — консулски надзор имао би се сматрати као надзор лица, које има право да уложи своје veto на један или други поступак, или на једну или другу наредбу мјесних власти, те да тијем властима нареди, да предузму потребите мјере, да се какво нејело или вулум предуприједи и т. д. При постојећем стању ствари, морамо ипак признати, да таквога надзора нема.

Лако је разумјети, ва што Порта не жели да се увде такав надзор, који би у неколико ограничавао њену власт; али нама се чини — говори даље „Новоје Време“ — да је баш такав надзор потребан. Реформе се и могу покренути напријед само у том случају, ако консули буду павили на рад турске администрације на читавом простору свију вилајета, у којима се реформе увде, и ако буду имали право, да утичу на турске власти. Разумије се, сваки пут кад би консул ставио veto на каква год поступак или би захтијевао, да се предузму какве мјере и сирјети каква вулум, он би морао одмах извјестити о томе посланика и објаснити му мотиве, који су га на такав корак принуђили. Посланик би пак извјештавао Порту о свијем консулскијем радњама. Осим тога вијести консулске, нарочито ако су потврђене и од стране консула руских и аустро-угарских, Порта не би требала контролисати, него одмах предузети мјере, да се ставе на пут злоупотребама, на које консули укажују.

Питање о ваљаном извађању реформама исто је што је и питање о чувању мира на Балкану. Изванредна важност тога питања захтијева ванредне мјере. Очувати равне дипломатске фиоће могуће је само у обичијем, мирнијем приликама; постојеће прилике захтијевају, да се мало шире гледа на ствар. Жељети би било, да као примјер таквога ширега односа к ствари буду проширене и компетенције рускијех и

аустро-угарскијех консула у Јевропској Турској, јер без тога није могуће уредити истинит надзор за извађањем реформама.

Долазак Дјеце Краља Петра I у Биоград.

Дјеца Краља Петра, Њихова Краљевска Височанства Престолонаследник Ђорђе, Њава Александар и Њавагиња Јелена стигли су у понедељник, 28. јула, у Биоград. У Бечу, гдје су се ради одмора мало вадржали, дочекао их је брат Краљев Њава Арсен са својим сином, малим Њавом Павлом и допратио их до Биограда. С коликом је радости и љубављу Србија предустрела Краља Петра, с толиким истим одушевљењем дочекала је ова и Краљеву Дјецу. Биоград био је свечано оклеан, а на више мјеста подиђуте су биле триумфалне капије. На жељезничкој станици окупила су се око 8½ сати из јутра по објављеном распореду сва позвана лица, а мало испред додска дворског воза стигао је и Краљ на станицу. Пред станицом и по улицама чекала је увисечене путнике Великошколка омладина и дјеца из основних и средњих мушких и женских школа са наставницима и остали народ, а војска чинила је ппалир. Кад је у 8 сати и 46 минута дворски воз у Биоград стигао, посред одушевљеног народног клицања уљеве Краљ у салонски вагон и послје топијех заграјаја ивише с младим Престолонаследником Ђорђем на перон и прегледа почасу чету. Ту је министар предједник Авакумовић срдачном добродошлицом поздравео Престолонаследника, а предједник биоградске општине Стаменковић поднио му хлеб и сб. Престолонаследник захвалио је на топлим поздраву министра предједника овим говором:

„Од срца благодарим на поздраву.“

Још у данима Мога дјетињства, када сам отпочео говорити нашим драгим српским језиком, Огац Ми је казивао, да далеко од Нас има једна земља, која Ми је Огацбина, коју треба да волим.

У Мојој души вагда су живјели снови о Србији, о њеним лепотама, горама и дубравама. Жудио сам да видим Отацбину.

Данас Ми је испуњена Моја најдража жеља; дошао сам у Отацбину.

Ја доносим Отацбини и народу српском чисту млађину душу и врело срце, да љубим Отацбину.

Од српског народа очекујем, да Ме прама као сина мајке Србије, као првог и најјернијег поданика Његовог Величанства Краља, као правнука Карађорђевог.

Задахнут српским млијеком, радосно узвикујем:

Да живи мој Отац, Краљ Петар! Да живи српски народ!“

Говор овај прекидан је и поздрављан бурним усклицима „Живео!“ Иза тога слиједило је у дворском салону представљање присутнијех великодостојника и дипломата. У салону је и супруга министра-предједника г-ђа Авакумовићка уз неколико топлих ријечи, предала Његињица Јелени диван букет цвијећа. За тијем је крећула свечана поворка с Краљем на челу, праћена ван-

ним усклицима окупљеног народа, у Саборну Цркву, у којој су још раније заувели своје мјесто чиновништво, официрски кор и угледније грађанство. Ту је служено благодарње, а послје тога упутила се је Краљева Породица у нови Двор, поздрављана бурним народним овацијама. Послје подне приређено је било у Топчидеру народно весеље, које су посјетили Краљ са уввишеном Својом Дјецом, братом Њавом Арсеном и синовцем Њавом Павлом. Гдје год се је Краљева породица појавила, свуда је пратило неопишано одушевљење раваграног народа, чија радост није била ништа мања од радости Краљеве, који је тога дана први пут Своју милу Дјецу загрилио у Својој милој Србији. У вече био је Биоград радосно осветљен.

Сви српски листови заносним чланцима поздрављају долазак младог Престолонаследника Ђорђа, између којијех доносимо врло лијепо чланак „Трговинског Гласника“, који тијем поводом овако пише:

Сјутра долази у престоницу Његово Краљевско Височанство Престолонаследник српски Ђорђе, у пратњи свога брата и сестре. Од сјутра ће, дакле, уз Краља у средини српског народа бити и Његова дјеца.

Долазак Њ. В. Краља био је догађај државног значаја, па ипак се у њему видјела јасно и љубав народна према личности Краља о коме се већ знало, колико жарко љуби српски пријесто и колико му на срцу лежи добро Његово. Долазак Њ. Краља. В. Престолонаследника са другим сином и ћерком Њ. В. Краља попуниће само пређишњу радост српског народа и грађанства престонице у смислу породичном; овом приликом још више ће изаћи на видик са како одушевљеним срцем и са колико искрене љубави излази народ на сусрет породици свога љубљеног Краља.

Док је српски Краљ Петар I потомак јуначке српске лозе Карађорђевог, у жилима Његовог сина, српског Престолонаследника тече и крв славних Његуша. У Њему српски народ има огранак дивју српских најславнијих лоза. Он је потомак и славних јунака српских и црногорских, и гласовитих pjesника. Оно што Српство има најљепше, што га тако лијепо истиче међу другим племенама: јунаштво и pjesништво, оличено је у младом Престолонаследнику српском, који сјутра ступа први пут на земљиште, Биограда, који је Његов прадед, неумрли Карађорђе — први ослободилац Турака. Како је дивно суабина уредила: матронеони pjesник Његуш, из чије је лозе мати Престолонаследника, опјевао је јуначку славу прадеда Његовог!

Иако се до године навршује стотина година, како је Карађорђе повео Србе против Турака за крот часни и слободу влатну, ипак Србија није извршила свој задатак још Српство није ослобођено и уједињено. Кроз читав вијек Српство је имало само једног пријатеља, а стотину непријатеља. Данас долази српски Престолонаследник из средине братског народа руског, гдје се је школовао, из окриља руског Императора, сина неваборављеног Александра III, који је Црногорског Њава, дједа Престолонаследниковог огласио, као „јединог вјерног пријатеља руског.“ И ово је чудан удес судбине, срећан знак за будућност цијелог Српства.

Жеља је српска да се Српство ослободи и уједини, и та жеља увијек и непрекидно је у срцима свију Срба. У овим данима, кад народ српски дијели са својим Краљем радост, што Своју дјецу види окупљену око себе, у граду за чије је ослобођење славни им предак и живот аалагао, та жеља се отима из срца и мијеша са увијком, који потиче из најискренјаје душе:

Добро нам дошао!

Живео Краљ Петар I!

Живео Престолонаследник Ђорђе!

Живео Краљевски Дом!

†
АЛЕКСАНДАР РОСТКОВСКИ
руски генерални консул у Битољу
† 26 јула 1903 год.

Још се није ни охладила крв племенитог руског представника у Митровици, пок. Г. С. Шчербина, која је проливена за одбрану и интерес потлаченог народа, а ето већ пада и друга жртва. У суботу, 26 јула, у 10^{1/2} сати прије подне убијен је у Битољу други руски представник, Александар Ростковски. Првога је убио турски војник, а другог — турски полицајац. То су између осталог, жалосни резултати увађања реформа у Старој Србији и Македонији, а колико је других жртава пало и колико их пада сваки дан, о којима нико рачуна не води — то једини Бог зна...

Покојни Ростковски погинуо је на повратку из манастира Букова, који се налази на 1 сат далеко од Битоља. Он је имао обичај, да свакога лета по неколико недеља проведе у том манастиру. Из манастира он је сваког другог дана долазио у варош и радио у својој канцеларији, или је походио познанике. То је учинио и 26 јула прије подне.

Долазећи из манастира у варош, у којој га свако познаје, нарочито у униформи, онама, да му се један стражар није вјешт учинио, нити му је дужину и прописану почит указао. Знајући, да у тијем мјестима и једна таква, доста ситна ствар има значаја, Ростковски није могао то допустити, те сиђе с кола, прије стражару, потражи му објашњење за такав поступак, на што, у мјесто одговора, стражар Халим опали три пута из пушке на консула и овај паде мртв...

Послије петнаест сата стигао је у Битољ руски консул из Скопља, г. Манделстам, који бјеше пошао да походи свог пријатеља. Он је одмах узео и управу над генералним консулатом.

Нема сумње, да ће се због овог убиства македонско питање још више заоштрити и да се је сада бојати општријих и већих заплета. Још кад је Шчербина погинуо, мислило се је, да ће тај догађај имати тежих последица, но ипак се ствар тада — благодарно мирољубивости Русије — изравнала и у стари ток довела. Сада пак не изгледа, да ће тај заплет бити прот и лак. И први пут јавно мишљење цијеле Русије тражило је потпуно задовољство, но дипломатски су кругови ипак све то мирним путем уредили. Ријешење садашњег случаја може бити теже и кобније. Познато је, да је на истоку настао год 1876. конфликт с истих равлога, с којих се и сада спрема. Тешке последице довеле су до двогодишњег рата, који се најпослије завршио берлинским уговором.

Александар Ростковски рођен је 1860. г. у Вороњезу од племићких родитеља. Будући мишан, он се из ране младости спремао за дипломатску службу. Пошто је у Петрограду савршио лицеј за племићке синове, он је учио правни факултет и источне језике. По свршетку школовања он је као приправник ступио у авијатско одјељење руског министарства спољних послова, а послје извесног времена буде премјештен за вицеконсула у руски консулат у Јерусалиму. Из Јерусалима премјештен је у истом својству у Бејрут. Ту је он први пут познао кнегињу Марију Дабишу, од старе српске владалачке босанске лове, и кратко вријеме послје тога, он се оженио њоме, из којег брака остало му је двоје дјеце: син и кћер.

Из Бејрута је премјештен, 1895. г., у Битољ као вицеконсул са титулом консула. Кад је за руског министра

спољних послова наименован граф Муравјев, Ростковски је добио чин генералног консула, али је и даље остао у Битољу.

Ростковски је био у свачему умјерен човек, па и у политици. У потпуно вријеме искрено је симпатисао Србима.

Бог да му душу прости! Вјечан му спомен у Српскоме народу!

Бечки „Кореспонденц-Биро“ доноси нам о битољском убиству шљедеће вјести.

СОЛУН, 27 јула. — По вјестима из Битоља руски консул Ростковски, кад се је из петве враћао у варош, срете једнога Турчина с којим дође до ријечи због тога, што га Турчин није хтио поздравити; Турчин га убије из пушке. Појединости су непознате.

БИОГРАД, 27 јула. — По вјестима из Битоља, Турчин што је убио руског консула жандар је, али се не зна, да ли је тада био на служби.

ПЕТРОГРАД, 28 јула. — Зиновјев јавља: адјутант, велики везир, страни посланици изјавили су му саучешће од имена Султанова и доставили, да ће убица Халим бити најстрожије кажњен; Монастирски валија биће смијењен. Ламвдорф је доставио Зиновјеву, да је Цар, пошто је прочитао депешу, наредио, да се саопшти Зиновјеву, да се не задовољава изјавом великог везира, него да мора најенергичније захтјевати од турске владе потпуно сатисфакцију и неодложну примјерну казну убице, као и свију грађанских и војничких чиновника, који су за то одговорни. Депеша консулског валијника из Битоља потврђује, да је убица полицајац, којег је консул питао како му је име, пошто га овај није по пропису поздравлио. Полицајац је више пута пуцао. Консул је погођен у главу и бок; коњ је такође двапут рањен; на кочијаша се пуцало чак у вароши.

ЦАРИГРАД, 29 јула. — Валија манастирски Али-Риза-паша збачен је, а на његово мјесто привремено је постављен генерални инспектор Хусеин-Хилми-паша. Дље вјести о убиству јављају: кад се је консул враћао у друштво васпитача своје дјеце из Букова, свога љетовника, жандар Халим није му показао прописане почасти, на што је консул сапао с кола и упитао га за разлог неповољности. Послије кратког ријечања жандар опали на консула, а другијем метком равао му главу. Други жандари, који су дотрчали, пуцали су на васпитача и кочијаша, који побјегоше. Изава турских власти, да је консул употребио револвер, није истинита, јер нико револвера ни имао није. Убица је ухваћен, а други жандари вијесу још.

ПЕТРОГРАД, 29 јула. — Листови траже, да се строго казни битољски убица. „Новоје Време“ говори, да осим општијех мјера треба предузети још и нарочите мјере за сигурност рускијех консула, а то ће бити, ако се жандармерија и полицаја турски стави под команду странијех официра. За ту цијељ, ако не би годно било одлучити се за официре шведске, холандске и белгијске, требало би повати официре руске и аустро-угарске.

ЦАРИГРАД, 30 јула. — Накнаду од 200.000 франака, коју је Турска понудила удовици Ростковског, није Русија још усвојила. Битољски валија биће прогнат у Триполис.

БЕЧ, 31 јула. — Министарство спољних послова наредило је аустро-угарском посланику у Петрограду, Еренталу, да изјави Ламвдорфу најживље саучешће Аустро-Угарске због убијства Ростковског.

ЦАРИГРАД, 31 јула. — Хазим-бег, државни саветник, наименован је за битољског валију. Изашла је аванична изјава најдубљег саучешћа од стране турске владе поводом у-

бијства Ростковског. Влада је похитала, да, као што то изискују добри односи постојећи између ње и Русије, изјави доликујућим начином сажаљење и наредила је, да се кривац ужасног влочиња и његови саучесници, ако их буде било, одмах предаду ратном суду и примјерно казне.

ЦАРИГРАД, 1 августа. — Султан се стара да се прими понуђена задовољствина за убиство Ростковског. По најновијим консулским вјестима из Битоља, у убиству Ростковског радила је по свој прилици завјера. Удовица Ростковског отказала се је да прими понуђену јој накнаду од 200.000 франака, сматрајући то за увреду.

ЦАРИГРАД, 1 августа. — Ламвдорф је од имена Царева упutio удовици консула Ростковског телеграму саучешћа, у којој се говори, да је Цар веома дирнут убиством Ростковског, који је у јеку живота умро, као жртва своје дужности.

ЦАРИГРАД, 2 августа. — Султан је повећао накнаду, која је одређена за удовицу Ростковског.

ЦАРИГРАД, 2 августа. — Ратни суд осудио је Халима и једнога његова саучесника на смрт, и оба су синоћ објешени. Један жандар осуђен је на 15, а други на 5 година робије. Два су официра деградирала.

КИТАЈСКА ЈОВАНКА Д'АРК.

Закоњетни се гласови проносе по Китају. Он се поново креће, а мрост против „прекоморскијех ђавола“, који пружају руку на његове земље и богатство, готово је да се поново разруши над главом мирнијех Јевропљана. Како ће се овога пута пробудити тај старински, тајанствени свијет? У каквом ће се облику показати његов страшни протест? Ко ће бити зачетник будућег покрета и да ли ће се код Китајаца појавити народни вође који ће кадри бити поставити праву наравствену снагу народну против цивилизованијех непријатеља?

И где! ту скоро пролећела је Јевропом чудновата вијест: код Китајаца се појавила народна јунакиња. Она је у октобру прошле године дошла у Сан-Франциско, да би се томељито упознала са толико већ прослављеном цивилизацијом „бијелијех људи“ не ради тога да се не истакне, него да изузи средства којима се служе „прекоморски ђаволи“, да би се истинјем њиховијем оружјем могуће борити против насилника и лакомијех отимача.

Ову енергичну китајску дјевојку зову Си-Кинг-Кинг, а има тек 18 година. Родила се је како кажу једни у Макао, а други тврде — у Кантону. Отац јој је богати трговац по имену Хуан-Цо-Хуан. Од раног дјетинства одликовала се је одличнијем способностима, живијем уображењем и узреном душом. Отац, који је безгранично љубио, оставио је да расте и развија се на слободи. Догађаји од 1900 год. дубоко су потресли младу Си-Кинг-Кинг, као и уопште младеж по већијем мјестима. Уређивали су митинге, на којима су много спорили и говорили. Пред свега тога нијесу долазили ни до каквијех резултата, осим што су само протествовали против отимача, што га Јевропљани чине. Будућност своју представљали су Китајци врло мрачно, кад се, има већ година дана, у један од таквијех скупова појави Си-Кинг-Кинг, готово још као дјечке. Она је живо изашла на узвишено мјесто и затражила је ријеч...

Могуће је замислити, како су се зачудили сви присутни овоме беспримјерном поступку од стране једне женске, а кад се она, да китајске жене не налазе из тијесног породичног круга. Да пак женска изађе као говорник међу мушкарцима — то се већ не да ни замислити. Пред свега тога, увјерена у себе, мудра Си-Кинг-Кинг, без забуне почела је свој говор, а затуђена публика слушала је све с то већим усхићењем. Она је говорила јасно, увјеравајући грађане, да треба да се противе двама најгешћим непријатељима отаџбине, спољашњем — ирскијем и лакомијем туђинцима, и унутрашњем — китајском застоју, сујевјерицама и немичности.

— Зар ћете ви допустити — повикала је она — да нам отимају читаве области, наслједство нашијех предака? Боље је умријети, него стоју по стоју давати нашу земљу вуковима, који хоће да вас прождру!

Жива машта Истока изаткала је око имена Си-Кинг-Кинг читав низ епскијех легенда, те је народ почео сматрати као оваплоћење војничког патриотизма, као

оваплоћење идеје увријеђене од странаца отаџбине.

Си-Кинг-Кинг хтјела је да се најприје спреми за свој велики подвиг. Она је отпутовала у Америку да се учи „по јевропски“. Она тамо живи не као Китајка, него као права Американка, обукује се јевропски, усваја јевропске обичаје, научила је енглески језик и приљезно похађа разне школе и свеучилишта Новог Свјета. Она није лијепа, само што њене пратне очи не бицино свијетло.

Китајци који су у Јевропи школовани називају је источном Јованком д'Арк. Али признају ли јој не само престиж, него и саму њену битност представници Цесаре Империје који су акредитирани код равнијех јевропскијех дворова? О томе се је извјештавао један сарадник француског листа „Eclair“.

Он је дуго разговарао о Си-Кинг-Кинг са секретаром, који му је приповиједао историју те чудновате дјевојке, али о њенијем бесједама на митинзима посланству није ништа повнато.

Китајски дипломат не одриче „нови правац“ који се оцажа у китајском друштву, шта више, он то потврђује. Па и еманципација жена? Зашто не? То је веома могуће, тијем прије, што сама царица — регенткиња стоји, како изгледа, на челу тога покрета. Њен указ о томе, да се не смију више богаљити ноге код младих дјевојака има огроман значај како у погледу наравственом, тако и социјалном, нарочито за земљу крајње конзервативну као што је Китај. Сада она особито подржава кћери бившег посланика у Паризу, који је ожењен Американком. Оне су васпитане у Паризу и праве су парижанке. Царица их веома воли и обасипље различјем милостима.

— А је ли истина, да мислите уни-

штити ношење плетеница код мушкарца? — То не вјерујте! Све што о томе говоре и пишу није истинито. Нико и не помишља да тај обичај остави. Ни сама Си-Кинг-Кинг не налази да је то потреба, пошто то ни мало не смета прогресу. Није важан губитак плетенице, него је важан губитак главе, рече, најпослије, шадећи се, азијатски дипломат.

Од тога отпругомног дипломата дописник је дознао, да Си-Кинг-Кинг није баш једини паузетак међу Китајским женама. У Китају била је још јунакиња, која је дјелом доказала своју енергију и јунаштво. То је била Меу-Лен, која је живјела за пријеме династије Ханга и спасла је отаџбину од навале Хунг-Ну. Она је била проста пастирица. Отац њен био је пошаш на војску, а Меу-Лен остави стадо, обуче се као војник и умјеша се у војску без да је познају. Била се је јуначки и напредовала је до генерала. Добила је од судну битку и прећерала непријатеља преко китајске границе. Пошто је ослободила отаџбину, покавала се ко је и да је женско, па се повратила у своје село, удаља се је и постала мајка многобројној породице.

Књижевност, умјетност и просвјета.

Бранкова прослава у Дубровнику. — Српска дубровачка омладинска прославила је свечано 2. августа о. г. (по нов.) педесету обљетницу од смрти Бранкове, по програму који смо већ саопштили. Колико учествоваће Срба Дубровчана, толико изришене тачке програма, показале су, да и Дубровник веже она иста културна веза као и остало Српство. Српска дубровачка омладинска са Србима Дубровчанима одала је Бранку ону пошту коју је заслужио. Прослава је по „Дубровнику“ текла овако:

Већ у јутро дана прославе, сва су мјесна српска друштва извјесила заставе. На издонима градским био је пригодни епиграм српске дубровачке омладине и pjesма у славу Бранкову, коју је спјевао и Урош Тројановић.

На сами дан у 7 сати обашла је град српска дубровачка музика, ударајући бигране српске корачнице.

У 10 сати била је литургија с парастосом, преко кога је пјевало српско пјевачко друштво „Слога“, које је и овом приликом своју способност потврдило. У сред прве истинце се дивно украсен катафалк са Бранковом сликом и вијенцем, која је положила српска дубровачка омладинска са српском траком. Око катафалка стојале су четри Српкиње у бијелој одјевице и држале окрајак копрене, који се је спуштао са катафалка. На околу стојаше осам омладинаца у црној одјевици са свијећама. Цео катафалк имао је примамљив изглед, био је раскошно уређен. Парастосу учествовала су изасланиства свијех мјесних српскијех друштава и установа. Особито нам је било мило виђети све наше најодличније правосту присутне. У цркви је било мноштво Срба католика и православијех, црква је била препуна.

У 6 сати био је свечани комере у локалу српског пјевачког друштва „Слоге“, које се је највећом љубави одавало модба омладине. Циједа просрана дворана „Слога“ била је пуна свијета без разлике спола и стања: учествовао је ту цео Дубров-

ник. У одређено вријеме ступи на поворницу г. Стијепе М. Кобасица студ. фил. в повдрави у име српске дубровачке омадине госте ту сакупљене Србе и Српкиње, захваљујући им на одазиву, што омладину сматра као повјерљиве, које ће она настојати да уздржи, радећи на овој идеји, која нас је данас овдје окупила. За тим г. Ст. Кобасица поче читати свој говор: О животи и раду Бранка Радичевића. Говор је трајао готово сат. На концу говора, говорник позва присутне, да заједно с њим кликну: Слава Бранку! На што се на стотина гласа заорја: Слава!

Иако свршеног концерта у 7 сати, српска дубровачка музика обаје град свирајући, за тим дође на Брсаље, гдје је својом поватом вјештином извршила на онде одобрене бирани програм. Преко свирања бацаде су се умјетне ватре уз бенгалску расвјету. Након свршеног програма крене велика поворка Срба омладинца са српском музиком у град у бацање умјетних огњева и клицајући Бранку. Кад сврши музика пође велико мноштво омладине пред Гундулићев споменик, гдје се уз пјевале Милетићеве химне и клицање Бранку развије. Овој поворци српској присуствоваше десетак Хрвата, који су били лијепо примљени од Срба.

Сјутра дан у 8 сати у вече била је наједничка вечера, којој је учествовало до стотине Срба омладинца. Вечера је трајала до касне уре ноћи, гдје се уз пјевале, свирање тамбурица и у угодном друштву проведосмо савим угодном. Вечера су учествовали и биоградски гости и професор Панте Поповић, стари пријатељ Дубровника, и г. Милорад Митровић, српски пјесник, који су били предметом онде пажње. Преко вечере падо је више патриотских говора и здравица.

Ова свечано покрета објекти од смрти Бранкове, која је са сваке стране потпуно успјешно, служи у првом реду српској дубровачкој омладини као и свијем Србима дубровчанима на част.

ДОМАЋЕ ВЈЕСТИ

Џетињо, 1 августа

(Из Главног Одбора.) Главни Одбор за подизање Дома Умоболнијех — и овјем путем — позива све окружне одборе и њихове помоћнике, а тако и Одборске повјеренике, који још нијесу послали — исправне рачуне, да их — одмах пошљу, и то све — тачно према Наредби Главног Одбора од 14. јануара ове године, јер спроведени извјештаји многијех не одговарају истој.

Такође се овјем позивају приложници, да свој записани — а до сад неисплаћени — прилог не одложно, сходно већ наведеној Наредби, плате.

(Црногорско Учитељско Удружење) држаће овогодишњу своју скупштину у Подгорици 26 и 27 августа.

- На дневном ће реду бити:
1. Отварање скупштине;
 2. Читање извјештаја о досадашњем раду;
 3. Преглед друштвеног правилника;
 4. Преглед „Наст. Плана“ (према рјешењу прве скупштине);
 5. Разни предлози и расправе, и
 6. Избор нове управе.

Управа Црног. Учат. Удружења

(Друштво за потпомагање заната и трговине у Црној Гори.) На позив средашње Друштвене Управе са Џетиња на виђеније људе у Никшићу и Подгорици, одржани су у тим мјестима велики народни зборови ради избора подбора и уписа у чланство, и то у Подгорици 12. т. мј., а у Никшићу 13. т. мј. на позив г. Војводе Ђ. Петровића и г. Митра Ђуро-вића.

У Никшићки подбор бише изабрани: за председника свештеник г. Илија Јовић, за члана секретара Јаков г. Коста Лукић, за чланове управе г. г. Митар Вуковић, поп Шћепо Мартиновић, Вуко Кривокапић, Иван Вујић и Цако Реџовић. На збору се приступило упису у чланство и показан је сјајан резултат: 8 до братаора и то 2 с потпуним улогом од по 150 круна, а шесторица њих који плаћају улог у три рате по 50 круна; 47 осминач са по 6 круна, свега 286 круна; 31 улагач са по 2 круне свега 62 круне. — Свега је дакле сакупљено чланарине у Никшићу влад се има још скупили од добротвора који плаћају на рате круна 1544.

У Подгорички подбор изабрати су председника свештеник г. Крсто Поповић за потпредседника г. оф. Мустафа Реџовић, за секретара г. Шћиро Н. Радо-вић, за благодјелника г. Васил Ђиновски; за чланове Управе г. г. Марко Радуловић, Јарија Гвозденовић, Усеин Лукачевић, Богдан Чајевић, Ахмед Д. Ђуровић, бар. Дода Јевевић и Садик Вибовић. На сам дан збора грађана уписао је у Подгорици 27 осминач са по 6 круна улога и 29 улагач са по 2 круне, што је наравно за први почетак лијеп успјех.

Имена чланова Друштва за потпомагање заната и трговине у Црној Гори, који се уписао код подбора у Никшићу и Подгорици бише објављена у једном од идучијех бројева „Гл. Црногорца.“

Сваког пријатеља нашег културног напретка мора обрадовати овакав сјајан успјех и одаив наша два највећа града, а нарочито града Никшића, чије је свјесно грађанство с ријетким одушевљењем прихватило и помогло уписом у чланство ово наше привредно мјезвиче.

Хвала г. г. покретачима, господи у подборима и свему поштов. грађанству никшићском и подгоричком, које се тако родољубиво одава дај Боже, да се на Никшић и Подгорицу угледају и други наши градови.

(Нови члан добротвор.) Господи сердар Јаков, Мило и Зико, браћа Радо-вићи, желећи и послје смрти добро им мајке, Милце, настанити у њено име добро чинство, која је покојница безпресидно и обилато чинила цијелог свог вијека, уписао су је за члана добротвора „Друштва за потпомагање заната и трговине у Црној Гори“ и положила цијели члански улог од 150 круна.

Сам овај акт толико је рјечит, да нам јасно представља колико хуманитарност племените браће Радовића, толико и њихову оданост сјени своје добре мајке, којој су онијем објективцили спомен код једног толико корисног друштва, које ће највише помињати своју добротворку покојну Милцу Сердара Блажа Радовића, нека јој дадне Бог души рајског насеља, а племенитим јој својинама нека нагнади у здрављу и нацртку.

(† Гавро Пешић.) У петак, 25 јула, преминуо је у Биограду, у 65 тој години свога живота, Гавро Пешић, учитељ у пензији. Покојник се родио у Српској Војводини и тамо је неко вријеме учитељствовао. Године 1870 дошао је у Црну Гору и узвезео мјесто учитеља основне школе на Џетињу. Као учитељ показао се је врло ваљан држачи се при настави тадашњег новог метода, што га је још 1888 године слушао од чувеног тадашњег педагога Ђ. Натшевића. Благодарни томе, он је и могао спремити неколико врло добрих ђака за даљу школовање у Џетињској Богословско-Учитељској школи и у иностранству. Покојни Пешић зајемљивао је неко пријеме и Главног Шк. Надзорника, вриједног Милана Костића, и усрдно му помагао око отварања и уређења ондашњих осн школа у Црној Гори, као и око спремања учитеља за исте. Многи од ондашњијех црногорскијех учитеља, од којих су још многи у животи, и данас га се са захвалношћу и љубављу сјећају, као што га се с љубављу сјећају и сви они, који су имали прилике да се с њим повнају и друже, а риједак је тај коле виђенији Црногорци онога доба, који није Гавра Пешића познавао.

Покојни Пешић отпутовао је допније у Србију, те је и тамо учитељствовао продужио, а неко вријеме уређивао је и лист „Либерал“.

Као пензионерац живио је све вријеме у Биограду, гдје је и умро, оставивши послје себе само ожалошћену удовицу. Вјечни му спомен међу нама!

(Српска ножа гимназија у Пљевљима.) Од српско-православне црквено-школске општине у Пљевљима умљени смо, да због онијех нашијех ђака, који посјећују или мисле посјећивати српску гимназију у Пљевљима, саопшtimo ову школску објаву:

Упис у српску вишу гимназију у Пљевљима вршиће се од 18 до 28 августа ове године закључно. Ученици који желе ступати у ову гимназију, морају се у одређено вријеме лично пријавити гимназијској управи, а писмено само у случају болести.

За упис у I. разред потребно је све доцније из основне школе и исправна крштеница. У I. разред неће се примати ученици млађи од 11, ни старији од 14 година. Ученици старијих разреда, који долазе из других завода, а желе да пређу у ову гимназију, дужни су поднијети увјерење о својем досадашњем школовању и полагаати испит из онијех предмета, које нијесу били учили раније.

При упису дужни су сви ученици свију разреда положити по једну бијелу меријелу (4.60 к.) на име уписнице. Од овога се ослобођавају само сиромашни ученици, који морају имати исправно увјерење о својем сиромашном стању.

Из Канцеларије Управе Српске Гимназије у Пљевљима. Број 200. 28 јула, 1903 г.

(Из Главног Одбора за подизање дома умоболнијех.)

(Настава.)

Преко окружног одбора Црмичког и његових поштованих записала су — као прилог — из општинске Глуходолске; катедралне Шестанске и Крајинске катедрале: Г. г. одборник офид. Иво Р. Остовић и одборник Ђуро М. Гвозденовић по 3 фор., одборник Иво Р. Бранковић 5 фор., одборник барјакт. Илија Ђ. Вуксановић 3 фор., одборник кмет Сава Ј. Ђурашић и одборник Нико М. Вукчевић по 2 фор.,

заст. кап. Петар М. Михаљевић 3 фор., подкоманд. Маркиша Ј. Масоничић 2 фор., сердар и поп Јоко Војводић, поп Јован Гвозденовић, поп Иво Михаљевић, Нико Д. Вуксановић, Митар С. Михаљевић, Крсто И. Гвозденовић, Радо М. Гвозденовић, Станко Т. Гвозденовић, Јоко М. Гвозденовић, Нико П. Гвозденовић, Ђуро И. Гвозденовић, Нико Ђ. Масоничић, Митар Ј. Масоничић, Нико Ј. Масоничић, Илија П. Масоничић, Крсто С. Ђуковић, Митар П. Масоничић, Јоко М. Масоничић, Нико И. Масоничић, Јоле С. Масоничић, Радо М. Масоничић, Јоко Д. Ђуковић, Нико М. Војводић, Маркиша Ј. Бухић, Ђуро Л. Бухић, Нико М. Бухић, Стијепе Р. Војводић, Митар Б. Петрановић, Јоко М. Драговић, Ђуро А. Михаљевић, Нико Ј. Петрановић, Ђуран И. Вуксановић, Стијепе И. Вуксановић, Ристо И. Вуксановић, Ђуро М. Вуксановић, Радо Д. Вуксановић, Радо М. Вуксановић, Перо В. Ђеклић и Нико И. Ђеклић по 1 фор., Иво Н. Зећ 3 фор., Мило Р. Остовић, Машо А. Остовић, Иво С. Ковачевић, Мишо В. Кнежевић, Лука И. Кнежевић, Томо И. Шајановић, Филип И. Ђетковић Митар М. Главичић, Мило Ђ. Ковачевић, Никола М. Бранковић, Иво М. Бранковић и Машо Ј. Главичић по 1 фор., Марко Р. Кнежевић 1 ф. и 50 нов., Васо М. Антовић, Стево В. Ђетковић, Нико И. Вучићевић, Марко Ж. Кнежевић, Сава Ј. Укчевић, Марко Ј. Укчевић, Марко И. Укчевић, Ђуро Ј. Укчевић, Томо Ј. Вукчевић, Мило Ђ. Вукчевић, Томо И. Парађин, Иво Л. Вукчевић, Јошо И. Маротић, Машо И. Антовић и Радо М. Бошковић по 1 фор., Илија М. Бошковић 1 ф. и 50 нов., Иво М. Јововић, Перо М. Јововић, Радо М. Ђурашић, Нико Марк. Ђурашић, Мило Ђ. Ђурашић, Перо С. Јововић, писар кап. Душан М. Јововић, Мило С. Шарчевић, Ђуро Т. Главичић, Перо М. Наколић, Митар И. Николић, Митар Н. Спичановић и Перо Т. Бранковић по 1 фор., Мило Перов Бранковић 3 фор., Филип М. Бранковић 1 фор., Јоко И. Остовић, Косто С. Ковачевић, Косто М. Шустер, Мато Ј. Кнежевић, Стијепе Г. Кнежевић, Васо М. Укчевић, Нико М. Укчевић, Петар М. Укчевић, Јоко Н. Јововић, Мило М. Ђурашић, Јоко С. Спичановић, Сјеро И. Гвозденовић, Митар Ђ. Гвозденовић, Нико П. Гвозденовић, Васо Ђ. Војводић, Васо М. Војводић, Иво Б. Рајичевић, Мило В. Уксановић, Јоко Б. Рајичевић и Радо К. Рајичевић по 50 н., Јована Ј. Јововића, Мара Ј. Остовић, Гордана П. Махмутовић и Мара С. Парађин по 1 фор., Ивана М. Ђурашић 2 фор., Ивана Ђ. Бошковић, Стана А. Масоничић и Илија С. Ковачевић по 1 фор., Нико Ј. Ђуричић и Лука Ј. Ђуричић по 50 новчића.

Г. г. кап. Љупа Марџиновић 5 фор., Селим Мустафин 2 фор., Алил Браимов, Алш Мехов, Суло Самов, Нааир Зенунов, Омер Капа, Мац Коца Бердић, Стјеп Никс Гураз, Ђок Никс Гураз, Мирко Милов и Ђок Никс по 1 фор., Бећо Усов, Ашо Мустафин, Барјам Насуфов, Алш Бејтов, Рамо Муртов, Мано Иссуфов, Браим Аметом, Бајрам Селов, Мац Бећа Лукић, Пал Коца Бардић, Ђок Марка Гураз, Пал Никс Гураз, Преч Бећа Лукић и Чоб Ђура по 50 нов., Перо Јованов, Бајрам Таиров, Велик Муртов и Браим Махмутов по 30 новчића.

Свега фор. 1572;
Од прјаве: ф. 31609 39, ок. ж. 80891; бр. 217;
Укупно: „ 81768-50; „ 80891; „ 217;

Телеграми Бечког „Кор. Бира“.

БЕЧ, 27 јула. — Ушљед мини-старске кризе у Маџарској, Цар је прекинуо на вријеме пребивање у Ишлу и повратио се у Беч.

— Краљ румуњски и Краљица стигли су у 1 сат и 50 минута по подне. Краљица је исте вечери отпутовала у Сегенкауц.

ПARIЗ, 27 јула. — Суд над Хумберт вијема почео је на подне.

БУДИМПЕШТА, 27 јула. — Министарски савјет одлучио је да цео кабинет даде оставку.

ЦАРИГРАД, 27 јула. — Маршал Омер-Ружди-паша отпутовао је из Призрена у Битољ, да узме команду за угушење чета.

БУДИМПЕШТА, 27 јула. — Парламентарна комисија довршила је рад око испитивања питања о поткупљивању посланика; резултат биће у понедељник поднесен скупштинској сједници.

ЦАРИГРАД, 27 јула. — Наруско питање о стању у јерменским вилајетима Царта одриче важност томе покрету, а тако и новоме покрету у Маџедонији, који је ограничен само на Монастирску вилајет.

И Царта и Илдив с те стране су мирни.

БЕЧ, 28 јула. — Краљ румуњски отпутовао је у Ишл, да посети Франца Јосифа.

ЦАРИГРАД, 28 јула. — Вијести о грабежу и убиствима почињенијем од чета у седам села монастирског вилајета нијесу још потврђене; факт је само то, да су усташи многе Грке у вилајету поубијали због тога што су они чинили услуге Турцима. Усташи су порушили многа мјеста на жељезничкој линији између Битоља и Солуна и прекинули телеграфску жицу; народ из неколико села престао је уз чете; мухамеданци су ванредно узбуђени. По вијестима из Солуна дата је наредба за мобилизацију 24 батаљона редифа.

БЕЧ, 28 јула. — Краљ румуњски стигао је у Ишл послје подне. На станици дочекао га је Ђесар. У 4¹/₂ сата дават је гала дане у Ђесаревом љетњиковцу, а у вече представа у поворишту. Краљ је свуда са ентузијазмом поздрављан.

РИМ, 28 јула. — Праје подне папа је свечано крунисан. 50 хиљада присутне публике одушевљено је поздравило папу кад је ушао у цркву, а тако и у вријеме крунисања и послје благослова. Папа је сваки пут давао завак да се умире; он је врло узбуђен и уморан ушљед дуге церемоније и велике врућине. Није било никаквог рђавог случаја.

МАРСЕЉ, 28 јула. — Званично се јавља, да се је неко баџио помидором у кола министра Комба. Народ је потрчао да ту особу ухвати, а другови су га бравили. Један између њих, по имену Пиколо, пуцао је из револвера, са сто метара растојања од коције министарске. Особа која је баџила помидору у кола и Пиколо ухваћени су. Пиколо је био пјан и одриче да је пуцао.

МАРСЕЉ, 28 јула. — Пиколо је двапут пуцао на кола министра Комба. Нико није рањен, а Пиколо је ухваћен.

МАРСЕЉ, 28 јула. — Званично се побија вијест о атентату на Комба и тврди се, да метци револверски нијесу били управљени против његове коције.

БУДИМПЕШТА, 28 јула. — Куен, министар председник, дао је оставку, која је и примљена. Оповиција је висала: живио краљ! Куен је објавио, да ће цар доћи овјех дана у Маџарску због састава нове владе, а да су сједнице одложене до коначног ријешења кризе. Шљедовали су увици: живио! ељен!

ЦАРИГРАД, 29 јула. — Принц Ахмет-ефендија свечано је изјавио Зиновјеву саучешће од стране Султанове. Издата је прада о вавођењу ратног суда у Битољу, који ће судити Халиму и његовим саучесницима.

ЦАРИГРАД, 29 јула. — Званично се потврђује, да је вилаја Битољски Али Риза-паша збачен, а на мјесто њега привремено постављен за валију Халим-паша У потоњој сједници министара и војничкијех власти одређене су опширне војничке мјере, између којијех и мобилизација 16 батаљона јевропских редифа, а евентуално и повећање корпуса Омер-Ружди-папе до 20 батаљона. Даље је вакључено, да се уведе ратни суд за суђење ухваћенијех под оружјем Бугара, да се ивашаљу комисије у главнија мјеста уставка, које би се ивијестиле о стању ствари и умиривале народ; најстрожије наредбе издате су, да се избјегавају свака аластанвања или изгред против становништва. Код Крушева појавила се чета од 1000 људи, која се сужомила с војском. Чета је одбјена, а појачање послато је тамо.

СОФИЈА, 29 јула. — Вође маџедонског покрета упутали су агентама велесила прокламацију о устанку, којом траже да се именује хришћански гувернер за Маџедонију,

који би био независан од Турске, а тако исто да се заведе контрола јевропских железница над илвањем реформа.

ПРИЗ, 29 јула. — На градској железници запао се жељезнички воз, услед чега је погинуло 84 особе.

ЦАРИГРАД, 29 јула. — По вјестима из Солуна, на оштећеној телеграфској линији, радници који линију поправљају, нападају су и увнемирани од устапа, који непреставо дивљају појачања.

ЦАРИГРАД, 30 јула. — На оријент линији код станице Цевцели раврутен је жељезнички мост динамитом. Комуникација између Солуна и Скопља прекинута је. Нико није рањен ни убијен. Радња на поправку линије одмах је отпочела.

Глас се, да је код Неирокопа у Серезком савдаку био жељезнички војске и устапа, који је трајао три дана. Подробности се још не знају.

АТИНА, 30 јула. — Влада је грчка абранила, да македонски комитети у Атини држе скуштине против Бугара.

ПЕТРОГРАД, 30 јула. — У округу Климовића близу Могилена појавила се дизентерија. Досад било је 110 смртних случајева.

АТИНА, 30 јула. — На острву Цетери скоро са свијем уништена су три села услед земљотреса. У опште по цијелој Грчкој осјетио се земљотрес, а овље лака удар. Жртва није било.

БИОГРАД, 31 јула. — Ушљед несугласица између Атанацковића и осталих министара породила се дјелимична министарска криза.

ЦАРИГРАД, 31 јула. — По вјестима које стижу из Македоније, усташке чете непрестано пљачкају, пале и уништавају љетину и села, од којих се становници неће да им се придруже.

ТРЕСТ, 31 јула. — Дојдов параброд „Посейдон“ потонуо је код предгорја Кармен у Сирији. Путници и послуга спасени су.

БИОГРАД, 31 јула. — Ушљед оставке министара: правде, просвјете и финансија, министарски сајет ријешо је, да цио кабинет даде оставку. Преговори се воде у Двору; данас се очекује ријешење.

БИОГРАД, 31 јула. — Краљ је примио оставку кабинета и овластво Авакумовића, да ново министарство састави.

МАРИЈЕНБАД, 1 августа. — Краљ англиски стигао је овамо.

ЦАРИГРАД, 1 августа. — Како јављају, до сад се је устанак из Битољског вилаета раширио скоро на цио савјак Битољски, а тако и на сјеверу од савдака у пограничним њему окрузима Горици и Серфице у Скопљанском вилаету, и на истоку у окрузима Цевцели, Јеницепару и Водени у Солунском вилаету. У двама потонјим вилаетима покрет је још доста невјатан; већ је три дана, како се ништа важнога догодило није. Увјеравају, да је Крушево још у рукама устапа и да је опкољено од 3000 туркијех војника. По вјестима из Једрене, чета од 60 људи спрема се да пријеђе бугарску границу.

БИОГРАД, 1 августа. — Увјеравају, да је криза министарска настала услед тога, што се је министар финансија изјавио против кредита од 800,000 динара, који је тражио војни министар. Министар правде и министар просвјете придружили су се министру финансија и прекорили Атанацковића, што је само 4 официра, а не 8 као што је обећао био, премјестио из Биограда у унутрашњост. Тврде, да ова 4 официра што су остала, спадају међу прве завјеренике криве трагедије у кошаку. Покушај у вече да се поново кабинет састави киншао је на

тешкоће; преговори су одложени за сјутра.

ЛОНДОН, 1 августа. — „Агенција Рајтера“ јавља из Солуна, да се код Битоља жестоки бој бије.

БИОГРАД, 1 августа. — Не потврђује се вјест, да се око Битоља жестоки бој бије, већ само омањи сукоби.

ЦАРИГРАД, 1 августа. — По вјестима од страве Порте паклева машина која је нађена у магавину догана у Зубовићу, морала је бити употребљена у тренутку, кад влак јевропски стигне, а има већ три на дјеле, да се је покушавало проијети три вреће динамита. У многијем мјестима вилаета Солунског и Битољског појавила су се усташке чете, које убијају, пале и кидају телеграфску жаду. Близу Митрополишта био је бој, који је трајао 10 сати; 150 устапа погинуло.

АТИНА, 1 августа. — Македонци који живе у Атини тражили су од министарског сајета, да могу с оружјем пријећи границу и ићи у помоћ својој браћи. Председник им је молбу одбио и сајетовао их је да остану мирно ту гдје су.

ЛОНДОН, 2 августа. — Парламент је ватворав пријестолном бесједом у којој се говори, да стање у Јевропској Турској продужава бити увнемиранајуће али се је надати, да ће се иаврпењем плана реформа, што су га сабиљно Порти препоручиле двије најважнијесонације веле силе, и што га Иглеска најенергичније подржава, побољшати стање народа у читавој Македонији.

БИОГРАД, 2 августа. — Транспор од 50,000 фишек, који је ишао за Бугарску, ухаћен је.

БИОГРАД, 2 августа. — Данапњи преговори са шефовима партија до сад су бев резултата. Стојан Рибарац поват је из Мехалије. Мисли се, да тај поват стоја у свеа с министарском кризом. Авакумовић настоји да вадржи Живковића и Стојановића. По вјестима из Солуна битка са усташима, који су опкољени код Екшизова, траје још.

ЦАРИГРАД, 2 августа. — По турским вјестима било је више сукоба с усташким четима код Крушева, Битоља, Охрида, Јенице и на другим мјестима. Чете су свуда претрјеле велики губитак. Због догађаја у Битољском вилаету, Арнаути се почињу поново бунити. Покрет је обухватио читав Битољски савдак и сусједне округе вилаета Скопљанског и Солунског. Број устапа јавносно највише до 5,000 људи. Мост на жељезници Солун—Битољ јуче је поштећен од устапа. По турским вјестима, Крушево које је било у рукама устапа, заувела је вјека.

СОФИЈА, 2 августа. — Генерал Циачев и пуковник Јанков, хтјели су пријећи у Македонију, али их је бугарска полиција зауставила на граници.

ШКОЛСКИ ОГЛАС.

Предавања у К. Ц. Државној Гимназији на Цетињу почињу идуће 1903—4 шк. године 1. септембра.

Уписивање ученика бива у канцеларији гимназијске Управе 27, 28., 29., 30., 31. августа од 9—12 сати прије подне, а послје подне у исте дане пријамни и поправни испити.

У први разред Гимназије примају се они ученици, којима није мање од 10 ни више од тринаест година, који су свршили четврти разред основне школе најмање са врло добрим успјехом, а да на појединих предмета немају мању биљешку од добро, а који ув то издрже пријамни испит.

Сваки ученик дужан је доијети крштеницу и свједоцбу; бев тога се не може ниједан уписати, а

тако исто не може се уписати преко другог.

Послије одређени времена неће се нико пријмити.

Сваки нови ученик, који буде примљен, треба да плати четири круне уписино. Сви лањски имаду платити 4 круне уписине и 2 круне за оштећене школске ствари.

Цетиње, 1. августа 1903 г.

Управа.

ШКОЛСКА ОБЈАВА.

Предавања у К. Ц. Богословско-Учитељској Школи на Цетињу почињу идуће 1903—4 шк. године 1. септембра.

Ученици уписују се у ову школу 30. и 31. августа од 9—12 сати прије подне. Поправни испити у исте дане послје подне.

Цетиње, 1. августа 1903 г.

Управа.

Приватне објаве.

Јављам поштованим г. г. путницима, да сам коју гостионицу преселила у властиту кућу, у којој сам уредила пот лијенијех и про- странијех саби за свјатље.

Јављајући ово, увјеравам ва брву и тачну послугу, уз вјатно јевти- вије цијене.

Умољана ва посјету

Никшић, 5/VII 1903.

Мила Ј. Макриди.

Р. 45 Бр. 67 3—5

О Г Л А С.

Сагласно највјешћу Књ. Великог Суда од 28. Јуна тек. год. бр 52. ех 1903. Ш. 1901. 84. Аница супруга Риста Фуштића из Поља Колашинскојех, прије четири године отумарала је некуд у иностранство и незна се гдје иста сада пребива. Њезин супруг Ристо свако алонајерно од стране своје супруге остављен, преко Књ. Великог Суда Канцеларији Митрополије поднио је тужбу, којом иште развод брака с Аницом.

Ушљед овога поменута Аница позива се, да се у року од шест мјесеци, рачунајући од дана првог публицирања овог огласа, пријави Канцеларији Митрополије, ради коначног ријешења брачног спора између не и супруга јој Риста.

Не пријави ли се Аница до наше овначеног рока, брак ће се развести на штету њену.

Цетиње, 1 Јула 1903.

Број 1219.

Из Канцеларије Митрополије.

Р. 125 Бр. 69 2—3

НА ЗНАЊЕ.

Поштованом грађанству, трговцима овдашњим и у унутрашњости, да сам намјерна преканути трговачку радњу, коју сам до данас држала у дућану на Балшића пазару; услед чега ћу од данас давати купцима на поједине ствари из мог дућана 20% поуста испод овданње угрђене цијене. — Ономе, пак, који би желио купити сву робу у моме дућану готово сам дати већи поуст, најмјати му иети дућан и пошто ми даде свјатност повољне услове за исплату.

Роба је из првих аустријских, италијанских и њемачких фабрика. Истовремено молам поштоване моје дужнике да већ приступе исплати дугова.

Цетиње, 1. Августа 1903 г.

С поштовањем

Станица В. Пипер.

Р. 101 Бр 71 1—3

ПРОДАЈЕМ

моју кућу постојећу у Зетској улици број 17, ко би је желио купити, нека се обрати потписој.

Јелена Фатић.

Р. 20 Бр. 72 1—3

Част ми је ставити до знања г. г. путницима, да сам отворио на Његушима кафану и гостионицу под именом

„ХОТЕЛ ЊЕГОШ“

који је снабђевен извреним јелом, пићем и чистим собама за спавање. Послуга брза и тачна, а цијене умјерене. Молећи за што већу посјету.

Његуши, 30 јула 1903 год.

С поштовањем

Лале Вукић,

гостионичар.

Р. 52

Бр. 73

1—3

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ.

При големој жалости, која нас заведе прераном смрћу нашег никад непрежаљеног сина, односно брата

НЕЂЕЉКА,

који се послје другог и тешког боловања пресели у вјечност у најљепшем цијетју свога живота, у 28-ој години, 16 јула

Сматрамо за особиту дужност, да на првом мјесту из дна срца свога захвалимо г. г. д-ру Перацићу, д-ру Матановићу и д-ру Огњеновићу који се око боловања на Цетињу свесрдно заузимаше, да га од хладне смрти отргну.

Особита хвала г. капетану Павлу Пламенцу, који при преносу с Цетиња, испрати болесног Неђељка, а на глас смрти телеграфски варади баталеонском барјактару Јакову Алексићу, да у име њега и осталих перјаника, покојничких колега присуствује спроводу и погребу, а нама телеграфски изрази своје суучашће у големој нам жалости.

Вјечита хвала свима нашим пријатељима и познаницима из Цетиња, Никшића, Лукова, Шавника, Дробњака и Језера, који при преносу с Цетиња до Језера болесног Неђељка учествоваше, и тим начином дому покојничкову доброту указаше.

Такође хвала куму Димитрију Топонићу, који не пожали око покојника труда ни трошка посјетивши га до на Цетиње.

Хвала буди г. г. свештеницима Шаудићу и Деђићу, који покојника по православном обреду до вјечне куће попуташе.

Нарочита хвала г. капетану Урошу Шаудићу, који се с покојником врло дирљивим говором, у име присутних, над вјечном му кућом опростио.

У опште хвала свима пријатељима, кумовима и познаницима, који нам лично или телеграфично своја суучашћа у преголемој жалости указаше, — као и свима онима, који својим присуством покојничков спровод увеличаше и тим нас начином у неколико утјенише и бол ублажише.

Жаљок, 24 јула 1903 год.

Ожалошћени:

Отац: Тинасије Зорић; мати: Јела; браћа: Миладин, Ђорђе и Димитрије, са осталом родбином.

Р. 260

Бр. 74

1—1

Напомена од Уредништва

Да би се избјегао сваки неспоразум, принуђени смо напоменути и овјем путем онијема, који не хоће да разликују администрацију листа од уредништва, па на уредништво упућују питања и потраживања, која се на администрацију односе, да од сада то не чине, јер за таква потраживања уредништво не одговара ако задовољена не буду

Уредништво

„ГЛАС ЦРНОГОРИЦА“